

พัฒนาการติดผลอินทผลัม เพิ่มรายได้เกษตรกร

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1

อินทผลัม (*Phoenix dactylifera* L.) เป็นพืชที่เกษตรกรไทยให้ความสนใจปลูกเพิ่มขึ้น เนื่องจากผลมีรสชาติหวานอร่อยและมีประโยชน์ต่อสุขภาพ ด้วยเหตุนี้พื้นที่ปลูกอินทผลัมชนิดนี้ได้รับประทานผลสดจึงเพิ่มมากขึ้นทุกปี ในปี 2564 ประเทศไทยมีจำนวนเกษตรกรปลูกอินทผลัม 999 ครัวเรือน พื้นที่ปลูก 7,163.20 ไร่ เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2563 มีเกษตรกรปลูกอินทผลัมเพิ่มขึ้น 66.78% และมีพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้น 50.38% ภาคเหนือตอนบนมีพื้นที่ปลูกอินทผลัมทั้งหมด 629.59 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ของจังหวัดน่าน คือ 416.26 ไร่

การปลูกอินทผลัม 1 ไร่ โดยใช้ระยะ 8x8 เมตร จะปลูกได้ทั้งหมด 25 ต้น การให้ผลผลิตจะเริ่มคงที่เมื่อต้นมีอายุ 8-9 ปี ให้ผลผลิตเฉลี่ย 100-150 กิโลกรัมต่อต้น หรือ 2.5-3.75 ตันต่อไร่ ปัจจุบันราคาจำหน่ายผลอินทผลัมสดอยู่ที่ประมาณ 300 บาทต่อกิโลกรัม คิดเป็นรายได้เฉลี่ย 30,000-45,000 บาทต่อต้น หรือ 750,000-1,125,000 บาทต่อไร่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดต้น ความสมบูรณ์ของต้น และการจัดการแปลง

กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายละอองเกสรอินทผลัมในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ผ่านโครงการศึกษาเทคโนโลยีการขยายพันธุ์อินทผลัม ในปี 2562-2564 โดยรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับการถ่ายละอองเกสรเมื่อกาบช่อดอกเพศเมียปริแตกไม่เกิน 4 วัน ซึ่งเกษตรกรสามารถวางแผนการผสมเกสรเพื่อให้ได้จำนวนผลต่อช่อมากที่สุด และหากมีจำนวนต้นอินทผลัมที่ช่อดอกเพศเมียอยู่ในระยะที่เหมาะสมพร้อมกัน เกษตรกรสามารถดำเนินการถ่ายละอองเกสรได้ทุกช่วงเวลาในวันดังกล่าว ซึ่งยังคงมีเปอร์เซ็นต์การติดผลมากกว่า 86.79% นอกจากนี้การผสมละอองเกสรด้วยมือโดยใช้ตัวนำต่าง ๆ เช่น แป้ง Talcum และสารละลายซูโครส 20% โดยใช้ละอองเกสรในปริมาณครึ่งหนึ่งของการผสมด้วยมือตามปกติ พบว่า อินทผลัมมีเปอร์เซ็นต์การติดผลอยู่ในช่วง 76.50-79.66% วิธีการนี้สามารถนำมาปรับใช้ในกรณีที่มีปริมาณละอองเกสรจำกัด ลดการสิ้นเปลืองละอองเกสรได้ 50%

การนำไปใช้ประโยชน์

กรมวิชาการเกษตรถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายละอองเกสรอินทผลัมให้กับเกษตรกรผู้ปลูกอินทผลัม เจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตร และเจ้าหน้าที่ด้านการเกษตร ในพื้นที่อำเภอฝาง อำเภอแม่เมาะ และอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจในองค์ความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายละอองเกสรอินทผลัมในระดับดีมาก เนื่องจากช่วยให้ผลผลิตอินทผลัมเพิ่มขึ้น 4% หรือ 40 กิโลกรัมต่อไร่ เป็นมูลค่า 8,000 บาทต่อไร่

พัฒนาการติดผลอินทผลัม เพิ่มรายได้เกษตรกร

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1

ช่อดอกเพศเมีย

ช่อดอกเพศผู้

ช่อผล 3 เดือนหลังผสม

ช่อผลหลังผสม 5 เดือน

พัฒนาการติดผลอินทผลัม เพิ่มรายได้เกษตรกร

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1

ช่อผลระยะเก็บเกี่ยว

